

**KEEMIA EKSPERTKOMISJONI KOKKUVOTE RAHVUSVAHELISEST
EKSPERTIISIST**

ETFN keemia ekspertkomisjon töötas järgmises koosseisus: V.Palm (esimees), Ü.Haldna, I.Koppel, A.Köstner, Ü.Lille, V.Past ja G.Rajalo. Rootsi ekspertiisi tulemuste analüüsил jõuti järgmistele järelustele:

1. Pidada vajalikuks teha sisulisi otsuseid teadustööde finantseerimise küsimustes, seejuures mitte ainult mehaaniliselt aktsepteerides ETFN otsuses antud soovitusi ja rahvusvaheliste (NFR) ekspertide arvamusi.
2. Pidada vajalikuks vaadelda kõiki keemialaseid teaduslikku väärust omavaid töid, sõltumata ametlikust klassifikatsioonist.
3. Lugeda oma töö eesmärgiks Eesti Vabariigi teaduslike huvide järgimise. Eesti teaduslikud huvid nõuavad teadusliku prestiži, rakenduslike tulemuste, Eesti looduse ja elukeskkonna kirjeldamise ning teadusele baseeruva hariduse tagamist.
4. Ekspertkomisjon on valmis arutama ka nende rahvusvahelise ekspertiisi korraldamise ajal tegutsenud uurimisrühmade tööd, kes jätsid oma materjalid ekspertiisisiks esitamata juhul, kui nad esitavad ühe komisjoni liikme kaudu vastava argumenteeritud materjali.
5. ETFN poolt esitatud rahvusvahelise ekspertiisi tulemuste kohta võttis ekspertkomisjon üksikute projektide suhtes järgmised seisukohad:

A.Kuusk, J.Jöers. Pindaktiivsete sünteesi ja tehnoloogia arendamine rasvade ja proteiinheitmete baasil. Bioloogilist huvi pakuvad pindaktiivsed ained. - Otsida finantseerimist väljastpoolt ETF.

E.Lippmaa. Magnetresonants. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt.

H.Hödreibärv. Raskemetallide sisalduse tase Eesti elukeskkonnas - meetodid ja keemiline monitooring. - Otsida finantseerimist väljastpoolt ETF.

P.-E.Kukk, E.Mellikov, A.Öpik. Elektroonsed ja atomaarsed protsessid pooljuhtides. Juhtivad polümeerid. - Arvesse võttes esitatud protesti (keemialase hinnangu mittepiisavuse kohta) suunata töö läplikuks ekspertiisisiks täppisteaduste ekspordile.

M.Karelson. Keskonnaefektide mõju keemilisse struktuurile ja reaktsioonivõimele. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt.

I.Koppel. Struktuurselete ja solventefektide mõju happe - leelise tasakaalule gaasifaasis ja lahuses. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt.

E.Lust. Keemilise koosseisu ja kristallstruktuuri mõju faasidevahelisele piirkelmele ja elektrokeemiliselle kinetikale mitme praktilist tähtsust omava reaktsiooni puhul. - Võttes teadmiseks protestis esitatu säilitada uurimissuund, vähendades täitjate koosseisu.

J.Tamm. Analüütiliselt aktiivsete juhtivate polümeerkilede elektrosüntees ja omadused. - Säilitada uurimissuund vähendades

täitjate koosseisu.

T.Tenno, H.Keis. Elektroanalüütised meetodid ja komplekssüsteemid hapniku, pH ja saastainete sisalduse määramiseks keskkonnas. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt. Soovitada taotleda Eesti Innovatsioonifondi toetust komertsialiseerimisel.

V.Palm jt. Kvantitatiivne eksperimentaalne, teoreetiline, informatiivne ja arvutuslik - prognooseeriv lähenemine struktuurasetele ja keskkonnamõjudele orgaaniliste ühendite reaktsioonivõimel ja tekkeentalipiale. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt 1993. aastal, mille lõpul uuesti läbi vaadata töö jätkamise küsimus.

H.Timotheus, T.Rodima. Feromonide väljatöötamine ja süntees. - Otsida finantseerimist väljastpoolt ETF.

E.Mäeorg. Bimolekuliselt aktiivsete ainete sünteesimeetodite väljatöötamine. - Säilitada uurimistöö suund ja selle finantseerimine ETF poolt.

P.Christjansen jt. Kõrge reaktiivsusega kõlmalt tarduvate polükondensatsioonivaikude väljatöötamine. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt.

S.Rang jt. Külastamata süsivesinike ja aroomainete sünteesi ja puastamise füüsikalise-keemiliste aluste uurimine. - Vähendada uurimistöö täitjate koosseisu, kontsentreerides rohkem tähelepanu GCMS tehnika kasutamisele.

Ü.Haldna. Nõrkade orgaaniliste aluste protonisatsioon tugevate hapete vesilahuses. - Arvestada Ü.Haldna protestis sisalduvaid vastuväiteid. Säilitada uurimistöö suund, vähendades seejuures finantseerimist ETF poolt.

K.Lääts jt. Alkeenide elektrofiilne haloalküleerimine kui bioloogiliselt aktiivsete terpenoidide süntesi põhiprotsess. - Vähendada töö täitjate koosseisu ja finantseerimist ETF poolt, restruktureerida temaatikat.

G.Rajalo, I.Kirjanen. Keemiliste ja massivahetusprotsesside optimeerimine võnkuva temperatuuritrajektoori kasutamisega. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt.

M.Lopp, T.Kanger. Asüümetriline keemiline süntees. Meditsiinis ja looduslike ainete süntesis kasutavate kiroonide saamine ja uurimine. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt.

M.Kaljurand. Mittestatsionaarsete ainevoolude kompuuterkromatograafiline analüüs. - Säilitada uurimistöö suund ja selle finantseerimine ETF poolt.

J.Siigur. Proteiinide bioorgaaniline keemia. - Säilitada ensümaatilise peptiidsünteesi suund ja selle finantseerimine ETF poolt. Ülejäänud osas aktsepteerida NFR komisjoni soovitusi uurimissuundade restruktureerimise kohta ning võtta nende finantseerimise küsimus uuesti arutusele 1993.a. algul.

K.Truus. Punavetikatest galaktaanide ja nende baasil valmistatud sorbentide iseloomustamine ja kasutamine. - Protestis ja komisjonile suusõnaliselt esitatud argumente ei saa lugeda veenvateks. Otsida finantseerimist väljastpoolt ETF.

J.Järv. Ensüümide ja retseptorite toime spetsiifika ja

mehhanism. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt.

R.-H. Mikelsaar. Makromolekulide struktuuri uurimine aatommuudelite abil. - Otsida finantseerimist väljastpoolt ETF.

T. Püssa. Lektiinide ja vereplasma proteiinide lahutamise, puhastamise ja analüüsimeetodite uurimine. - Otsida finantseerimist väljastpoolt ETF.

Ü. Haldna. Ioonkromatograafia tehnika väljatöötamine ja arendamine keskkonnasaaste määramiseks. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt.

U. Kirso. Keskkonnakeemia alused ja keskkonnasaaste hindamise meetodid. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt.

R. Palvadre. Diktüoneemaargilliidi keemilise koosseisu, päritolu ja utiliseerimisvõimaluste uurimine seoses fosforiitide kaevandamisega. - Arvestada R. Palvadre protestis sisalduvaid vastuväiteid. Finantseerimise küsimus ETF poolt otsustada pärast projekti täiendavat eksertiisi ja samaaegselt alternatiivsete finantseerimisallikate otsimist.

L. Möldér. Põlevkivide keemia ja geokeemia. Põlevkivi töötlemise teoreetilised alused. - Säilitada uurimistöö suund ja selle finantseerimine ETF poolt.

Ü. Lille jt. Polüeenhapete metabolisme ja nendega seotud ühendite süntees ja toime. - Säilitada uurimissuund ja selle finantseerimine ETF poolt.

A. Köstner. Rakendusbiokatalüüs protsessid. - Senine töö väärib kõrget hinnangut. Finantseerimise küsimust soovitada arutada koos teiste granditaatluste läbivaatamisega.

M. Lopp, J. Arro. Eesti tervisemudad. - Teema kuulub keemia valdkonda. Soovitada alustatud finantseerimist jätkata 1993.a. lõpuni, millal tulemused uuesti läbi vaadata.

ETFN keemia ekspertrühma esimees V. Palm